

ten Henseende være prisgIVEN. Jeg antager ogsaa, at det vil gaar som det ærede Medlem for Sjøbenhavns Amts 4de Valgtreds (Hørup) ytiede, at der vil komme en Tilbøielighed til at optage Vandløb som offentlige. Altsaa, der er jo efter Loven forskjellige Udgifter, der falde paa Kommunerne, idet det jo er Kommunernes Sag at udføre de forberedende Arbejder osv. Jeg antager, at denne Lov vil blive kostbar for det Offentlige, navnlig Kommunerne, og jeg tilslader mig at henstille, om det paa en Tid som denne, da fædrelandsfinde Mænd tage under Overveielse, om det ikke vilde være rigtigt at indskrænke Statsstatterne for at lette den Nød, som hersker i Landbosstanden, vil være rigtigt at forsøge Kommunestatterne mere, end de allerede ere forpaaede i de senere Aar; de ere nemlig især med at voge Statsstatterne over Hovedet. Det er inidvertid ikke alene for Kommunerne, at denne Lov bliver kostbar, den vil ogsaa blive det i høi Grad for Private, idet Loven, som fra forskjellige Sider paaanket, gaar ud paa at henvise Vandreguleringsfager udelukkende til Landvæsenkommissionen, hvilket som bekendt er en meget kostbar Institution at sætte i Bevægelse. Jeg tror, trods den høitærede Sidenrigsministers Bemærkninger, at det ikke vil være nødvendigt i den Grad at bestynde Vandsynsmandsinstitutionen, som stes er. Det kan jo gjerne være, at Vandsynsmændene i 1846, dengang den høitærede Minister var deres Konsulent, have været noget mindre skrivelystige, end de ere for Tiden; men nu tror jeg ikke, at det vil være vanskeligt, rundt omkring paa Landet, at finde Mænd, som ere egnede til at besatte sig med Vandsyn og ogsaa til at skrive de Kjendelser, som disse Forhold medføre (Afbrydelse). Ja, jeg tror, at de Herrer tage fejl; thi her er Tale om Forhold, som Vandsynsmændene i allerhøieste Grad ere kyndige i, og det er Forhold, som de have for Die hver Dag, og til at føre dem i Pennen, som navnlig var det, som den høitærede Minister hjalp dem med, ere de dog i Reglen nu saa kyndige, at man ogsaa vil kunne vente Sagkundskab af dem paa det Punkt (L. h. Nielsen: De ere vorede meget siden 1846!). Ja, det tror jeg ogsaa, og dertil kommer, at Vandsynsmandsinstitutionen er ganske overordentlig billig. Jeg ser her, at man har foreslaaet som daglig Bederslag for en Vandsynsmand for 6 Timers Arbejde 2 Kr., for 12 Timer 3 Kr. Det er virkelig en meget tarvelig Løn for 12 Timers aandelig Anstrengelse; og til Befordringsgodtgjørelse er fastsat 1 Kr. for hver Løbende Mil frem og tilbage. Nu tror jeg ikke, at nogen Dødelig kan sige, om det skal være 1 Kr. for hver Mil frem og 1 for hver Mil tilbage eller 1 Kr. for 1 Mil baade frem og tilbage. Det tror jeg ikke, man kan se af Loven; men derom kan der jo uddanne sig en Praxis eller er maaste allerede uddannet

en Praxis, til hvilken man kan støtte sig. Naar man gaar ud fra, at Vandsynsmændene ere istand til at udføre disse Forretninger, er det givet, at det er den billigste Maade, hvorpaa man kan faae disse Forretninger, der ofte ikke ere særdeles værdifulde i Pengesærb, udførte. — De Bemærkninger, som den høitærede Minister fremkom med om Vandsynsmændenes Forhold i Dygtighed til Landvæsenkommissionens Medlemmers (Sidenrigsministeren: Det har jeg ikke talt om; den Sammenligning har jeg ikke stillet!), den høitærede Minister tager fejl, Sammenligningen er ikke stillet direkte, men den ærede Minister sagde, at vi fandt ikke denne Kundskab hos Vandsynsmændene, derfor maatte vi søge den andetsteds, og derfor var der stillet Forslag om, at Vandsynsmandsinstitutionen skulde afløses af Landvæsenkommissionen. Mere tydelig kan det dog ikke siges, naar det ikke siges direkte. — Denne Udtalelse fra den høitærede Minister minder mig om et Billede, jeg har set fra gammel Tid, hos Ostersom-Beile, en juridisk Forfatter fra en ældre Periode. Der staar foran i Bogen et Billede, hvor Bønderne staar afbildede, og et andet Billede, hvorpaa Herremændene ere afbildede, og nedenunder Bønderne staar der: „Vi drive Loven, som vi kan efter Vilkaar og Gøne“ — og under Herremændene: „Paa Landsthinget faa vi mere Forstand — Naar Sagen did vi stevne.“ — Det er ganske den samme Tanke. Det er de større Besiddere, der forstaa Tingene, da smaa Besiddere forstaa dem ikke. Jeg tror, at den høitærede Minister kan vente megen Smødekønnen her for sin Lov; det er jeg fuldkommen overbevist om; men jeg er ligesaa overbevist om, at den høitærede Minister ikke kan faae denne Lov igjennem dersom Vandsynsmandsinstitutionen ikke bliver staaende. Jeg vil endogsaa tillade mig at foreslaa, at deres Jurisdiktion bliver udvidet. Der er jo forskellige Tilfælde, hvor Vandsynsmændene for Dieblikket ikke have Andet end mæglende Myndighed; det gjælder navnlig i det Tilfælde, hvor en Mand ønsker at dræne sin Jord, og, for at kunne gjøre dette, maa lade en Grøft eller Nørledning føre over en anden Mand's Mark. For at regulere disse Forhold, hvori der virkelig ikke er mange Ben, maa man for Dieblikket have Landvæsenkommissionens Hjælp, medens det efter min Mening vilde være aldeles tilstrækkeligt at benytte Vandsynsmændene ogsaa til dette Hverv, som jo er saare let — navnlig naar man tilkalder den fornødne tekniske Assistance — og som ikke dreier sig om særdeles store Interesser. Jeg tror altsaa, at man maa lade det staa fuldstændig fast, at, dersom denne Bestemmelse om Vandsynsmandsinstitutionen ikke bibeholdes, gaar Loven sikkert ikke igjennem. — Forøvrigt kan jeg tilføje, at denne Bestemmelse jo heller ikke i det andet Thing kan vente at møde nogen definitiv Modstand; thi, saavidt jeg erindrer, var der i det Udvalg, som var nedsat i det andet Thing, Flertal for at bibeholde denne Institution,